

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

*Σύγχρονες Αντιλήψεις για τη
Μάθηση και τη Διδασκαλία και η
Εφαρμογή τους με Εργαλεία
Υπολογιστικής και Δικτυακής
Τεχνολογίας*

Νικόλαος Μπαλκίζας
Med in ICT in Education

ΚΣΕ 5^ο Δ.Σ. Γλυφάδας

Εισαγωγή

Σύγχρονες Θεωρήσεις για τη Μάθηση:

- Συμπεριφορισμός
- Γνωστικός κονστрукτιβισμός
- Οι κοινωνικοπολιτισμικές θεωρήσεις μάθησης

Επιπτώσεις των θεωρήσεων αυτών στην οργάνωση διδακτικών καταστάσεων.

Ρόλος των ΤΠΕ.

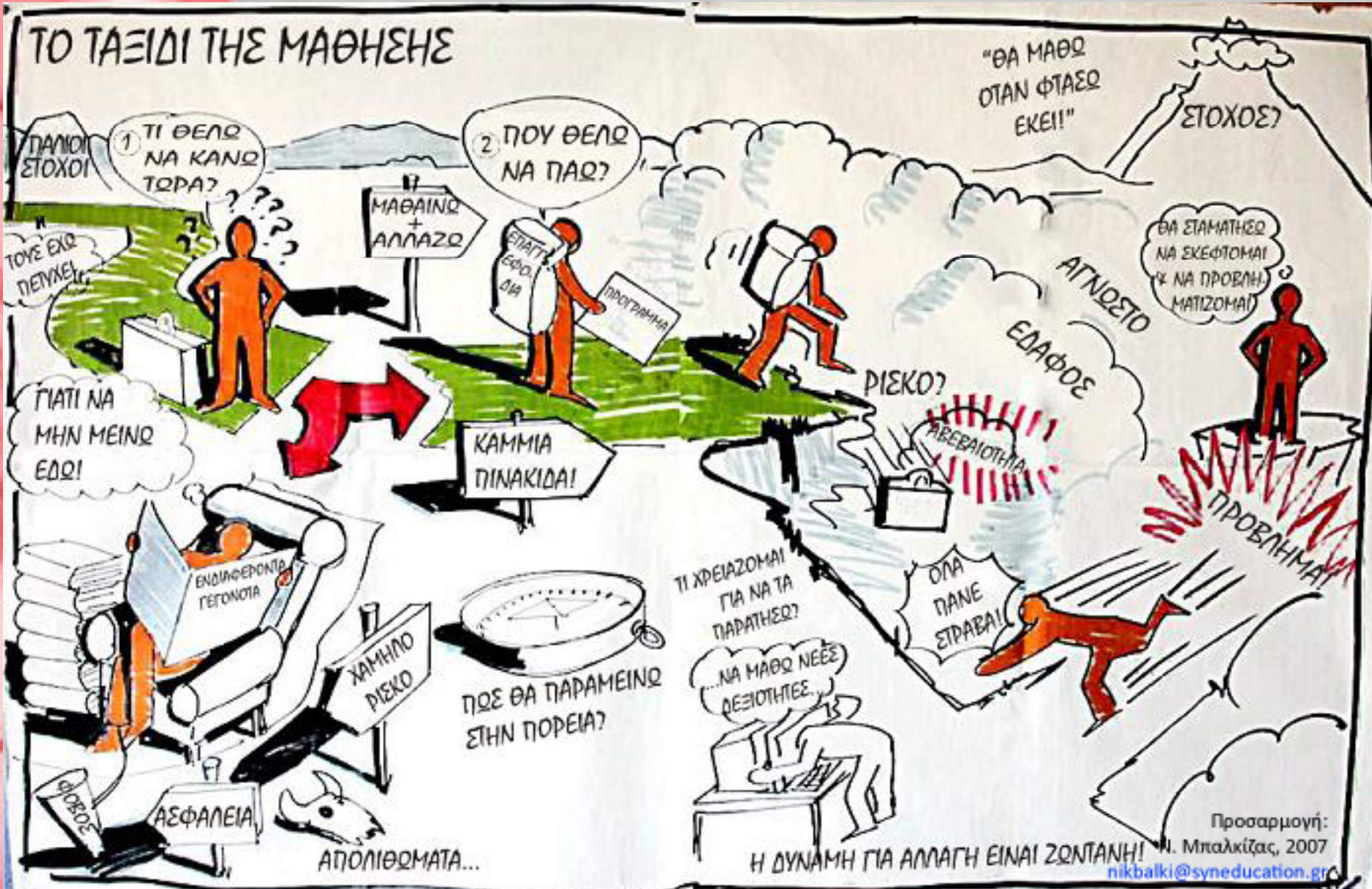

Μάθηση

Ορισμός:

Ως μάθηση ορίζεται η μόνιμη αλλαγή (τροποποίηση) στη συμπεριφορά του ατόμου που προέρχεται τόσο από την εμπειρία του όσο και από την πράξη.

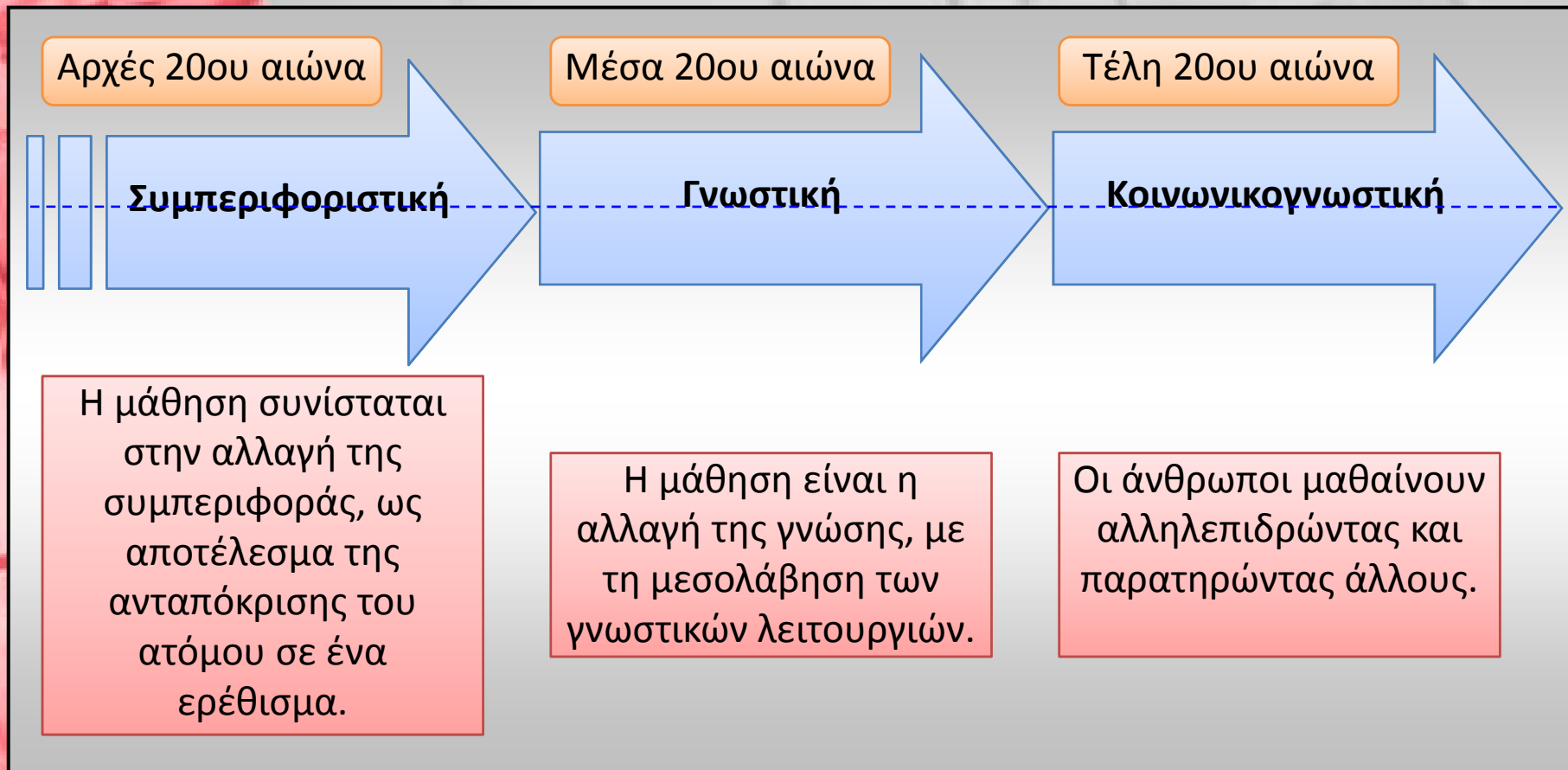
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Το ταξίδι της μάθησης (μια φιλοσοφική θεώρηση...)

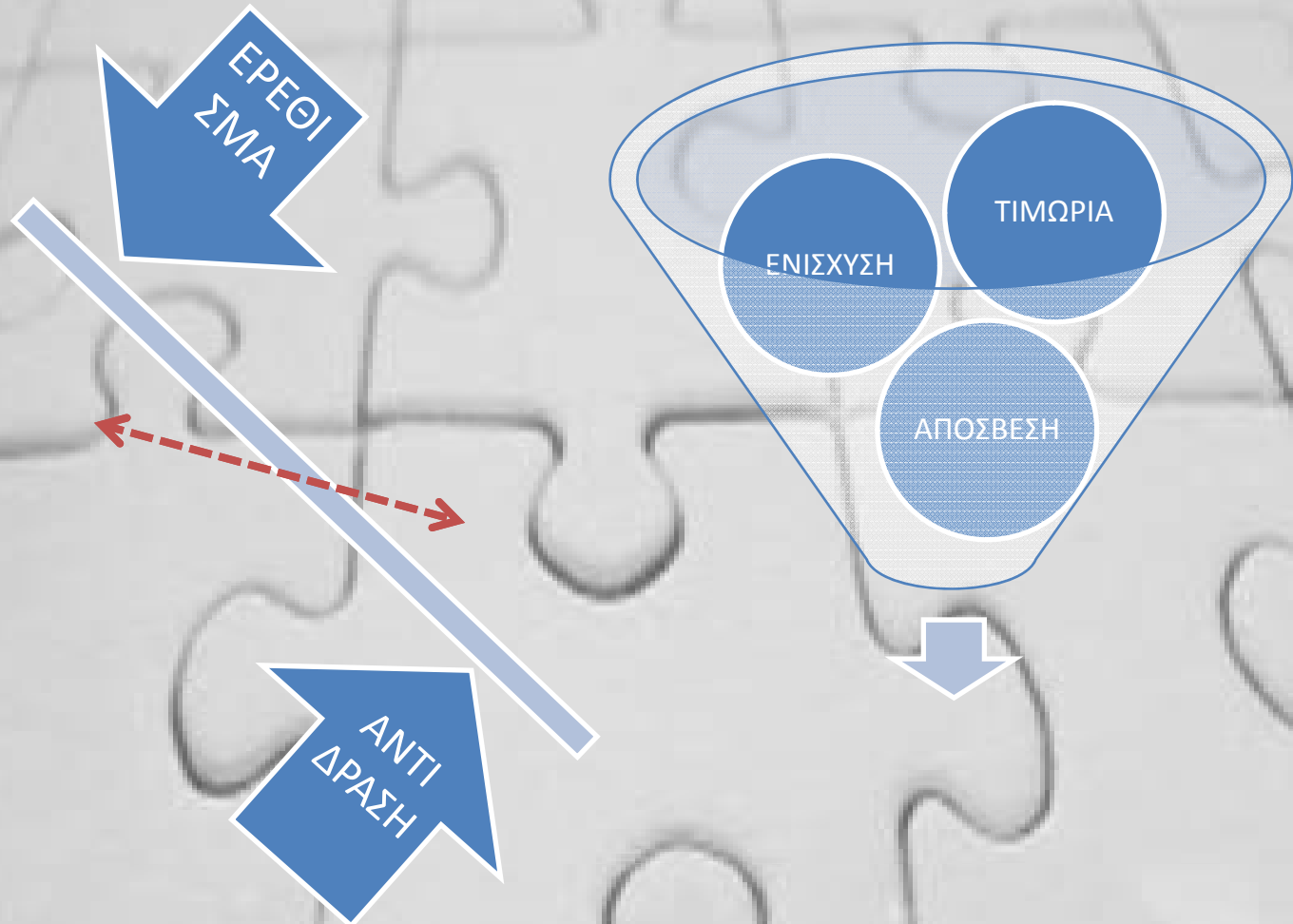
(Προσαρμογή από: <http://academics.rmu.edu/~tomei/ed711psy/1lngtheo.htm>)

Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις

Συμπεριφοριστική προσέγγιση

Βασικός μηχανισμός μάθησης:

Συμπεριφορισμός και Μάθηση

Pavlov

Μια ανθρώπινη συμπεριφορά μαθαίνεται ή απομαθαίνεται μηχανιστικά, ανακλαστικά με τη σύνδεση ή αποσύνδεσή της από το ερέθισμα που την προκαλεί.

Thorndike

Η μάθηση είναι μια διαρκής πορεία δοκιμών και λαθών.

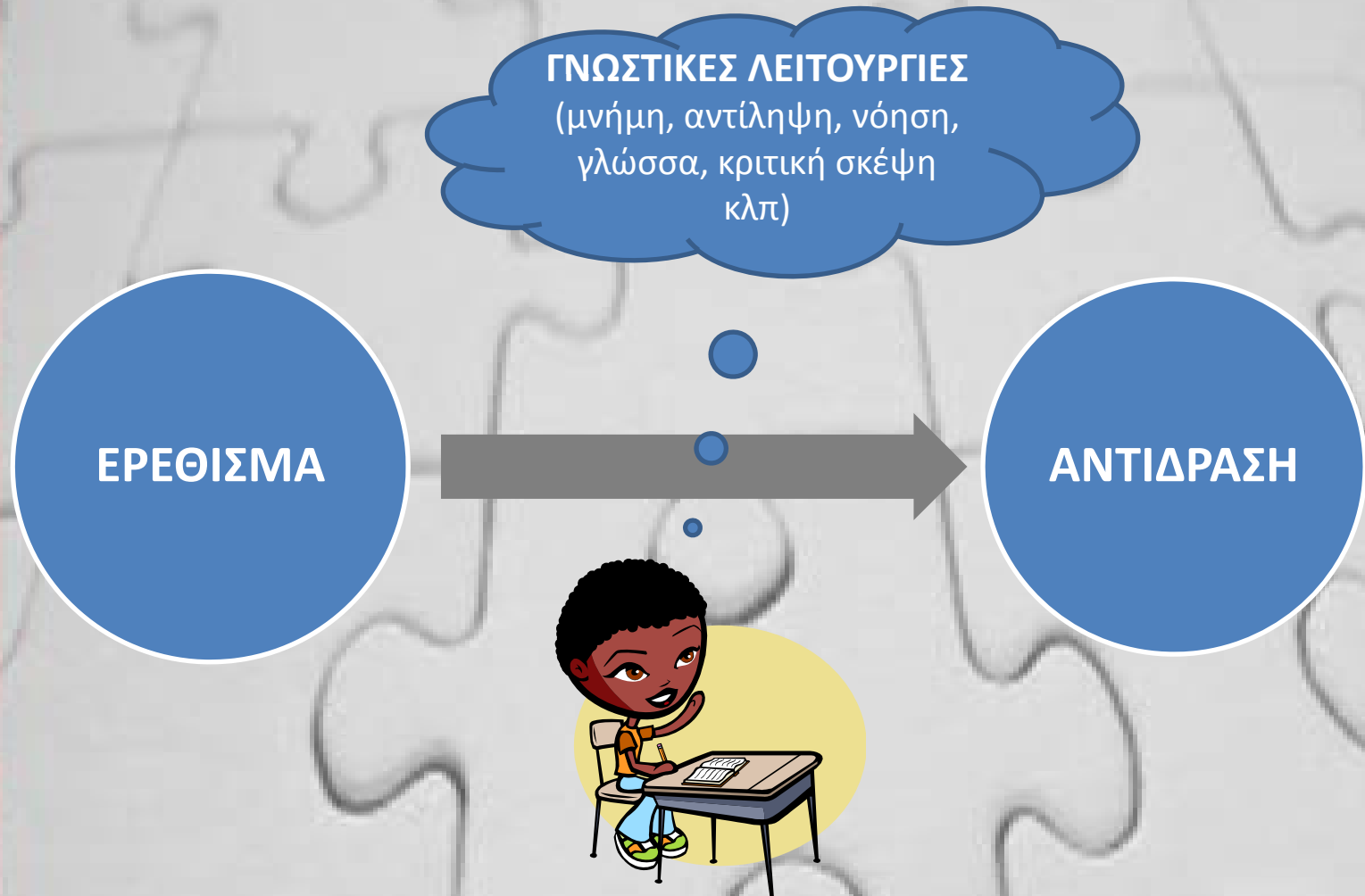
Skinner

Η μάθηση επιτυγχάνεται με τη συνάφεια της συμπεριφοράς με τις συνέπειές της (θετικές ή αρνητικές ενισχύσεις).

Συμπεριφορισμός και ΤΠΕ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Κάθε μαθητής ακολουθεί το δικό του ρυθμό μάθησης.	Ενασχόληση των μαθητών με χαμηλού επιπέδου γνωστικές λειτουργίες και αναπαραγωγικές διαδικασίες.
Νομιμοποιείται το λάθος σε μια διαδικασία δοκιμής και πλάνης.	Προβλέψιμοι ενισχυτές, άσχετοι με το θέμα (π.χ. άσχετοι ήχοι).
Άμεση αξιολόγηση των αντιδράσεων του μαθητή.	Χρήση ήχων ή εικόνων επιδοκιμασίας ή αποδοκιμασίας στην ανατροφοδότηση.
Με σχήματα τύπου $E \Rightarrow A \Rightarrow E$ ακόμα και οι αδύνατοι μαθητές βιώνουν επιτυχίες.	Εξάρτηση από τον εξωτερικό έλεγχο της μαθησιακής διαδικασίας (π.χ. από τον ήχο, την εικόνα, κλπ).
Προγραμματισμένη διδασκαλία: ειδική αγωγή – εξατομικευμένη διδασκαλία.	Έλλειψη αυτονομίας.

Γνωστική προσέγγιση

Γνωστικές Θεωρίες και Μάθηση

Lewin

Η μάθηση ως δράση και αλληλεπίδραση των εσωτερικών διεργασιών του ατόμου και των εξωτερικών περιβαλλοντικών παραγόντων.

Piaget

Η γνωστική ανάπτυξη είναι η διαρκής βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής του ατόμου στο περιβάλλον του.

Bruner

Η μάθηση είναι μια διαδικασία πρόσκτησης γενικών γνώσεων που υπόκεινται σε επεξεργασία, μετασχηματισμό και εφαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Γνωστικές Θεωρίες και ΤΠΕ

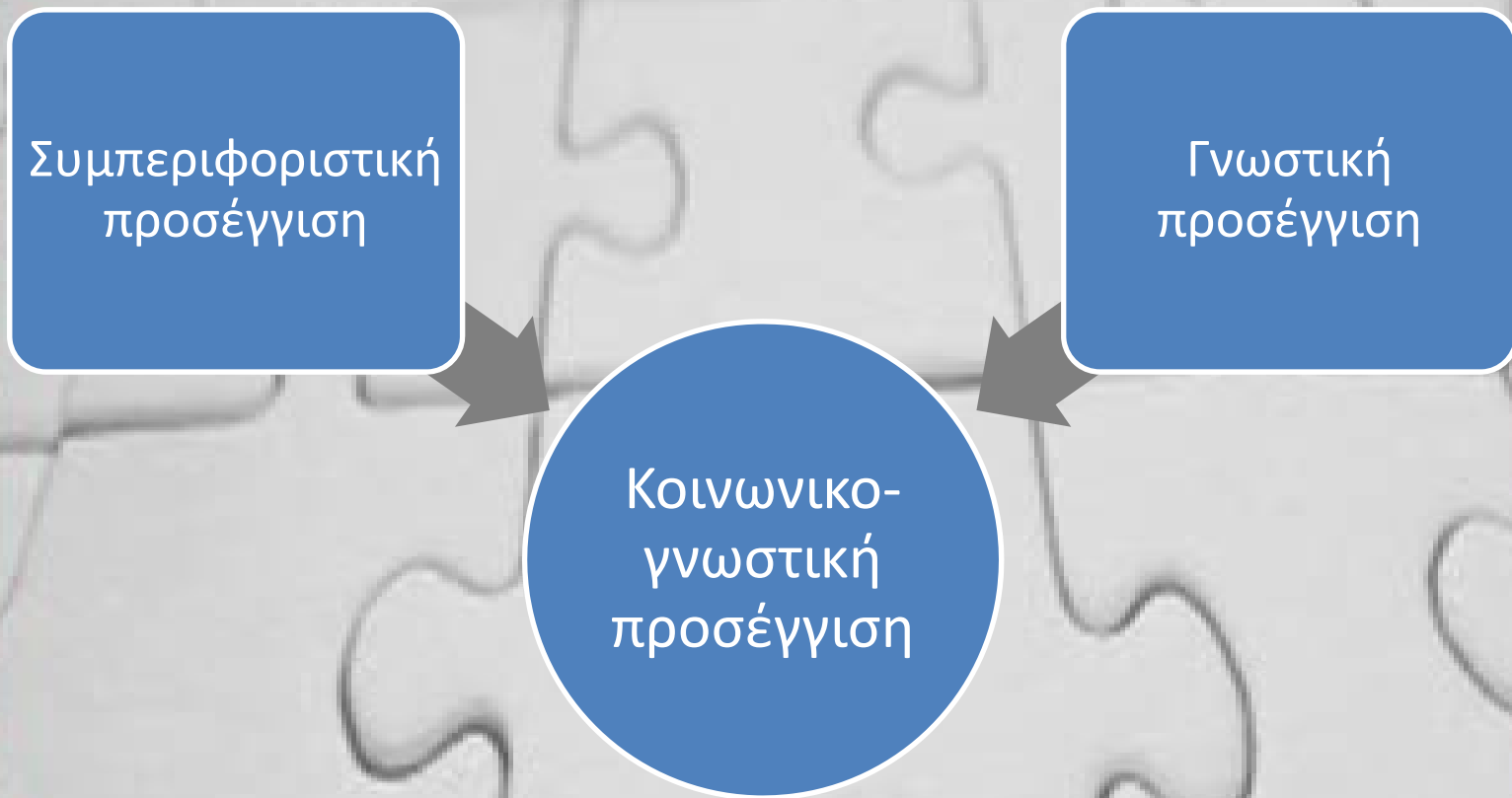
Μαθητοκεντρικά
(ανοιχτά)
περιβάλλοντα
μάθησης

Προσομιώσεις
φαινομένων και
πραγματικών
καταστάσεων

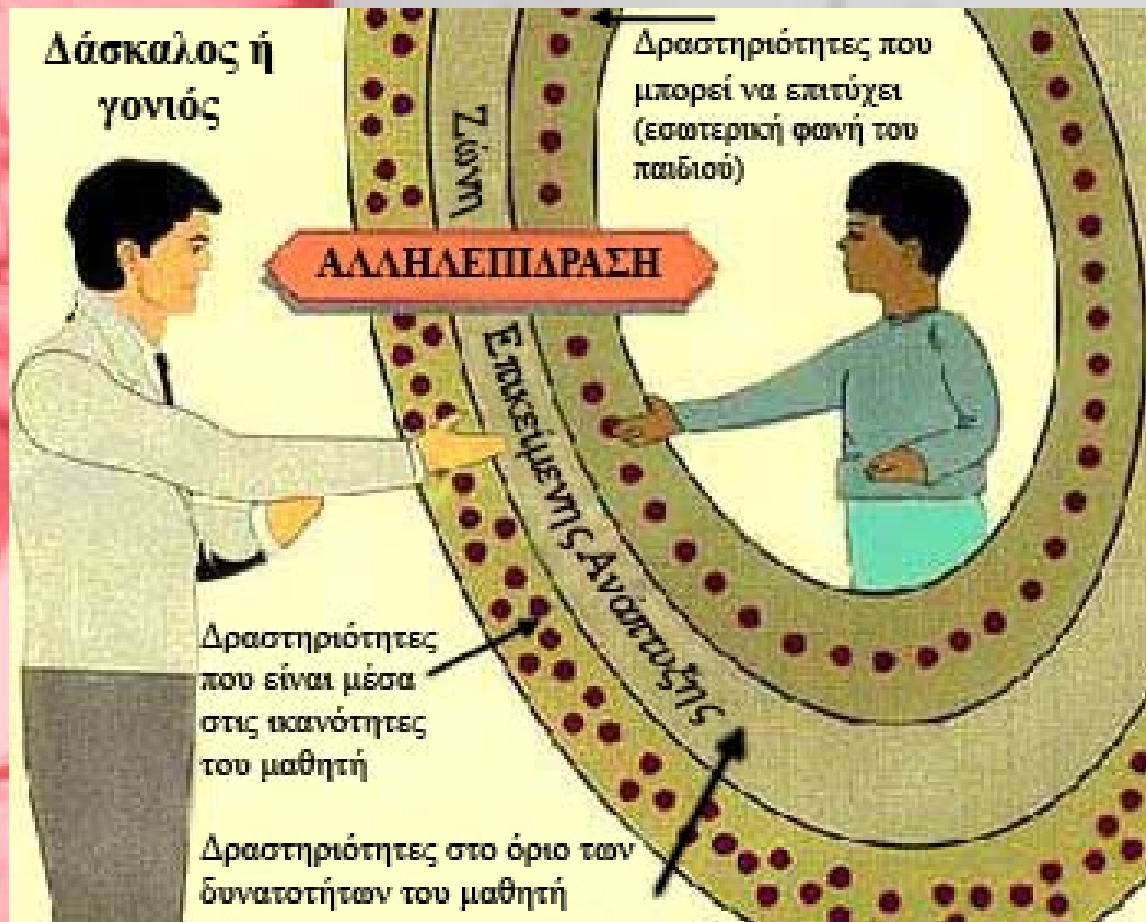
Μοντελοποίηση
προβλημάτων και
διαδικασίες
επίλυσής τους

“Γνωστικοί”
μικρόκοσμοι

Κοινωνικογνωστική προσέγγιση

Κοινωνικογνωστικές θεωρίες και Μάθηση

Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης

(Προσαρμογή από:

<http://thebrain.mcgill.ca/flash/i/i 09/i 09 p/i 09 p dev/i 09 p dev.html>)

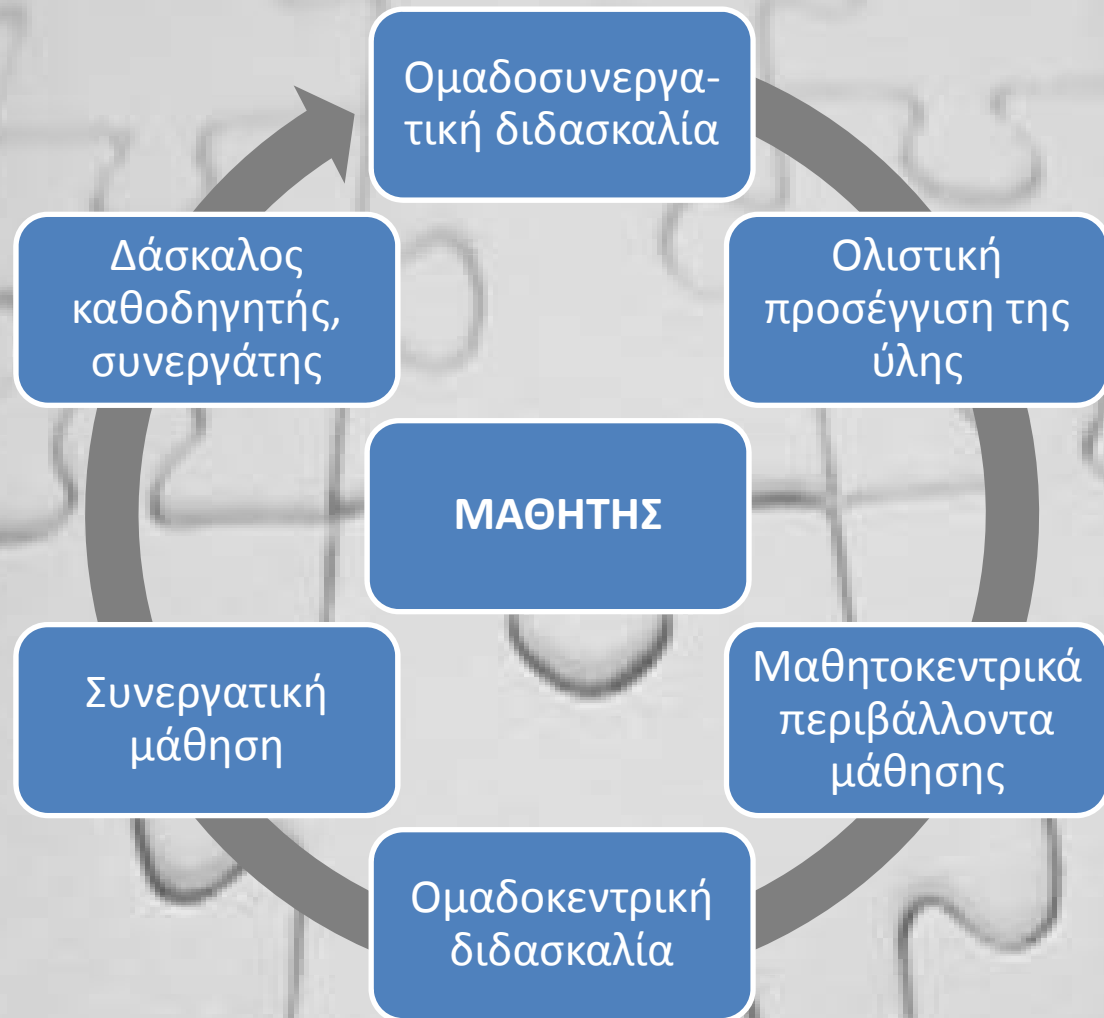
Bandura

Η μάθηση επιτυγχάνεται μέσα από την παρατήρηση και τη μίμηση του προτύπου.

Vygotsky

Η μάθηση ως διαδικασία προσδιορίζεται από τις κοινωνικοπολιτιστικές περιστάσεις.

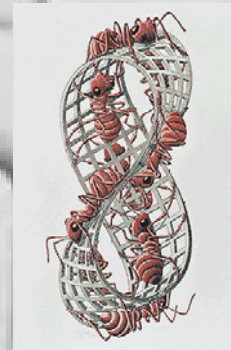
Κοινωνικογνωστικές θεωρίες και ΤΠΕ

Επίλογος

«Η επιστημονική αλήθεια είναι πολλαπλή, γιατί αναφέρεται στη σύνθετη πραγματικότητα. Ο κόσμος μας είναι περισσότερο σύνθετος από ό,τι πιστεύουμε και αποτελεί σύστημα διαπλεκόμενων και αλληλεξαρτώμενων μερών (συστημική θεωρία). Η θέαση συνεπώς του κόσμου από μία οπτική αποτελεί μονόπλευρη προσέγγιση και δεν προάγει τον επιστημονικό λόγο. Πολλά πράγματα από αυτά που πιστεύουμε έχουν δύο όψεις...»

Ημερολόγιο, 2005

Βιβλιογραφία

- ❑ **Δαγδιλέλης, Β., & άλ., (2007)**, *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στη Χρήση και Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διδακτική Διαδικασία. Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των επιμορφωτών στα Πανεπιστημιακά Κέντρα Επιμόρφωσης. Τεύχος 1: Γενικό Μέρος, (σελ. 37-161). Πάτρα: ΥΠ.Ε.Π.Θ., Π.Ι., Ε.Α.Ι.Τ.Υ.*
- ❑ **Ελληνιάδου, Ε., Κλεφτάκη, Ζ., Μπαλκίζας, Ν., (2007)**, *Η Συμβολή των Παιδαγωγικών Προσεγγίσεων για την Κατανόηση του Φαινομένου της Μάθησης.* Αθήνα.
- ❑ **Κόμης, Β., (2004)**, *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των ΤΠΕ, (σελ. 71-109). Αθήνα: Εκδ. Νέων Τεχνολογιών.*
- ❑ **Μακρή-Μπότσαρη, Ε., & Ψυχάρης, Σ., (2007)**, *Επιμορφωτικό Υλικό Γενικού Μέρους του Προγράμματος Σπουδών για την Εκπαίδευση των Επιμορφωτών. ΤΠΕ και θεωρίες μάθησης - Οι ΤΠΕ ως καινοτόμος δράση, (σελ. 38-95). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.*
- ❑ **Ράπτης, Α., & Ράπτη, Α., (2007)**, *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας: Ολική Προσέγγιση. Τόμος Α', (σελ. 75-140). Αθήνα: Αριστοτέλης Ράπτης.*